

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Horváth Antal könyvnyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények,
előfizetési és hirdetési díjak intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadó-
hivatal jutányos ár mellett közöl.

A bevándorlás.

Kétélű fegyver nálunk a népmozgá-
lom. A kivándorlás elviszi hazánk fiait
messze idegenbe, megfosztván az orszá-
got dolgos, jóra való népétől. Ugy látszik
örökké aktuális kérdés akar maradni ez
a szomorú jelenség, amelyről már annyit
irtak, hogy szinte belekábult az ember
feje, ha mindazokra a bajokra gondol,
amiket szül.

Am, ha annyit panaszkodnunk kell a
kivándorlás miatt, szinte még nagyobb
bajnak tartjuk a bevándorlást. Mert a be-
vándorlók nem kárpótolnak azokért, akik
túllépnek az ország határán. Csak össze
kell hasonlítani a kivándorló emberanya-
got a bevándorlókéval. Amazok több-
nyire dolgozni szerető földmivelők, mes-
teremberek, ezek munkakerülő, hitvány
himpellérek, kik a népet szipolyozzák,
legjobb esetben pedig, ha parancsoló
szükségből mégis munkára szánják el
magukat, csak a magyar munkás bérét
szorítják le, vagy egészen kifosztják őt
kenyérkeresetéből.

„Extra Hungariam non est vita“,
mondották hajdanában, még pedig joga-
san. A tisztességes munkának itt meg
volt a maga méltó jutalma és úgy élni,
mint Magyarországon, ritka helyen lehe-
tett. Nem volt ide nehéz betelepíteni a
derék németeket, oláhokat, szerbeket és
a többi nemzetiségeket. Jó fekete humusra
találtak itt, mely szorgalmas munkájuk
révén bőséges termést adott nekik. Az

uj haza szívesen fogadta őket s nem
volt nekik se okuk panaszkodni, minthogy
könnyebben tudtak itt megélni, mint régi
hazájukban.

A bevándorlásnak ez a neme tehát
épp úgy megfelel az országnak, mint a
bevándorlóknak. A kettő közötti viszony
üdvösnek nevezhető. Am, nem úgy a
mostani bevándorlóknál.

A leghasznontalanabb anyagot Gali-
ciából kapjuk s a galiciaik képezik az
összes bevándorlók túlnyomó részét. Piz-
kos, tunya népség ez, még hazájában
sem dolgozik, ott is élősdin módon ten-
geti életét. Beéri a legkevesebbel, csak
dolgoznia ne kelljen. Hazánknak csak
nyűg a galíciai bevándorló s emellett
még nagyon demorizálja az erkölcsöket is.

Nem kérünk abból a cseréből, mely
a jó helyett rosszat ad. Inkább kényte-
len-keletlen belenyugszunk abba, hogy
tevékeny emberanyagunk egy részét el-
veszítsük, semminthogy megengedhetnők,
hogy ez a léha parazita sereg továbbra
is eláraszsa az országot, mely nem al-
kalmas pótolni a kivándorlás révén szen-
vedett veszteséget.

Az Országos Magyar Gazdasági Egye-
sület lefolyt ülészakájában több ízben
foglalkozott a bevándorlás bajaival és
körvonalazta azokat a körülményeket,
melyeket a gazdaközönség a bevándor-
lási mozgalommal szemben támaszthat.
Ezek alapján most az egyesület hosszabb
feliratban fordult a belügyminiszterhez,
kérve egyrészt a bevándorlási törvény

életbeléptetését, másrészt a törvény héza-
gainak novelláris uton való kiegészítését.

Az Országos Magyar Gazdasági Egye-
sületnek ezt a ténykedését kell, hogy a
legnagyobb elismeréssel fogadjuk; mert
nem szabad, hogy az általános gazdasági
pangás idején oly idegen elemeket tür-
jünk magunk közt, melyek anélkül, hogy
a legcsekélyebb anyagi vagy erkölcsi
előnnyel kecsegtethetnének, csak ter-
hünkre vannak.

Más országokban már régen rendez-
ték ezt a kérdést. Amerika megszorítja
a bevándorlást és feltételekhez köti.
Angliában is hoztak törvényt, mely az oda
való letelepedést módfelel megnehezíti
az idegeneknek. Sem Angliáról, sem
Amerikáról nem lehet állítani, hogy a
szabadság ellenségei volnának. Csak a
szabadság fattyuhajtásait nyesik le, mert
akarják, hogy szabadságuk fája virágoz-
zék, gyümölcsöt teremjen. Saját népének
jóléte, boldogsága, előfeltétele a szabad-
ságnak, amint viszont csak a helyesen
értelmezett és alkalmazott szabadság ve-
zetheti a lakosságot jómódhoz, megelé-
gedettséghez.

Épp azért erélyesen kell intézkednünk,
hogy a nép testén élősködő idegeneket
távol tartsuk hazánktól.

Nem kételkedünk, hogy a hazánkba
szándékozó munkakerülő előtt rövid idő
mulva zárrolva lesznek a határok sorompói.

TÁRCA.

Dal a búzakalásról.

Áldott-e úgy Isten valakit valaha,
Mint egy szép növénynyel a magyar hazát?
Avagy ki ne tudná: a búza aranya
Szerte mily dicsően ringatja magát?!

Ez a növény aztán a magyar áldása,
Ennek minden szála nagyságáról beszél.
Nevető, szép nóta minden mozdulása,
Mikor előszáll a vén hárfás, a szél.

Azért olyan édes nekünk az a nóta,
Mert véröntötte rög szülte a kalászt,
S szebb jövőt álmodván itt a föld azóta
Kalász-suttogással jósol támadást.

Szép a búzaszálak ringó rengetegje,
Ha árnyába dől a fáradt arató.
S boldogan pillantva kövér keresztekre,
Istenéhez inti friss pacirtszó.

Öreg szántó, kaszás, nem is mondom néked,
Hogy tisztelve lásd az ért kalász fejt,
Hiszen erre omlott annyi veritéked,
S árnyán kötéd be a harcok sebhelyét.

De ti magyar fiúk, véreim, kaszások,
Kiket a szerelem csolnakába tart:
Ti is becsüljétek élető búzátok,
Mig gyor- kaszátokat föl nem váltja kard.

Piros búzacipót úgy süt majd a télen
Farsangra arátok s újra szól a dal...
Búzakalász árnyán s keresztje tövén
Boldog volt, boldog is lesz még a magyar.

Madai Gyula.

Climes vallomása.

— Angolból. —

Az öreg Steh Dell letette a kerti öntözőt
kezeiből s körülnézett. Nem látott senkit. De
hát már alkonyodott. És Seth Dell öreg
volt már.

— Nincs ennél szebb hely a világon —
gondolta elégedetten. — Az égből sem kívá-
nok magamnak kellemesebb környezetet, mint
ezek az árvácskák, szegfűk és tulipánok, ame-
lyeket az én kis lányom úgy szeretett...

Valaki a karjára tette a kezét. Egy meleg,
ideges, reszkető kezét.

Seth megfordult.
— Hogy megijesztettél! — szólt s arcán
örömmosoly futott végig. — Te vagy az, Jam
Climes?

— Én vagyok!
— Szerencsésen hazaértektél Londonból?

— Igen.
— De csupa por a kabátod s olyan vagy,
mint a vádolt. Mi lett? De előbb azt mondd
meg: láttad a kis lányomat?

— Láttam.

— Hát akkor mondd el mindent az én fe-
kete bogaramról; gyere, ülj ide mellém a fa-
lócára.

— Nincs időm.

— Oh! alig, hogy megértektél, újra sza-
ladsz?

— Igen. Elmegyek innen.

— Elmégy! Mikor, édes fiam?

— Amikor értem jönnek.

— És az hamar lesz? De előbb beszélj
nekem róla. Gyorsan... Hogy van!

— Most már jól.

— És nem akarta ott hagyni a képeket?
Nem mondtad neki, hogy a nagyatyja meny-
nyire vágyik utána?

— De azt is megmodtam neki.

— Emlékezett még rám?

— Emlékezett.

— Nem birtad rávenni, hogy hazajöjjön?

— Nem.

— Pedig nem felejtett el engemet!

— Nem.

— Ugyebár, most, hogy művésznő lett, egész
más életet él, mint itthon?

— Egészen mást.

— Nem volt meglepetve, mikor meglátott?

— Nagyon.

— Sokáig beszéltél vele?

— Nagyon sokáig.

— Szerzett-e magának nevet?

— Nagyon sokan... Nagyon sokan is-
merik.

A malomipar válsága.

Még alig ébredtünk volt annak tudatára, hogy közgazdasági helyzetünket nem szabad kizárólagosan a mezőgazdaság bizonytalan jövővel szembe bízunk, hanem segítséget kell hívunk az ipart, amikor már virágzó, világhírű malomiparunk volt.

Köszönhetjük ezt a messze elterjedt kitűnő hírt nemcsak jófajta, tartalmas gabonájának, hanem gyorsan fejlett, mintaszerű őrletechnológiájának is. Különösen a malomépités és berendezés terén valóságos úttörő munkát végzett, sőt volt idő, amikor lisztelőállítási eljárásunkat, mely a régi malomköveket nagyrészt hengerekkel helyettesítette, malmaik titokban tartottak és örködték, hogy a külföldön ne utánozassák. E sorok írója még élénken emlékszik egy kevésebb ismert esetre, amikor egy élelmes amerikai sikert a magyar liszt-őrítés minden csínyját-bínyját megtudni. Az illető egy amerikai nábob fia volt s mint közönséges napszámos vétette föl magát egy fővárosi malomba, hol volt alkalma alaposan tanulmányozni a magyar őrleési eljárást. Már közel félévig dolgozott a gőzmalomban, amikor az ugynevezett szélkamrában éppen skizzet készített.

Ez a kis történet legjobban jellemzi, minő előhaladott stádiumban volt malomiparunk már évtizedekkel ezelőtt. Azóta se maradt vissza malom-technikánk, sőt oly bámulatosan fejlődött, hogy az évtizedek előtti technikára már szinte sajnálkozó mosolygással tekintünk vissza. De azért malomiparunk helyzete dehogyan lett jobb. Összehasonlítás kedvéért megemlíthetjük azt a tényt, hogy mintegy huszonöt év előtt egyik budapesti malomnak egy esztendei tisztanyeresége valamivel többre rugott, mint egész alapitőkéje, vagyis 100% -nál többet nyert egy év alatt. Hová tűnedeztek ezek az idők? A reminiscenciák már a ködhomályába vesznek, olyannyira, hogy kísértésbe jutunk, a malom-technika rohamos fejlődését nem annak az igyekezetnek, hogy a malomipar hatalmasan izmosodjék, hanem inkább annak a törekvésnek betudni, hogy ama élet-halálharcból, melyet küzdeni kénytelen, épkézláb kerüljön ki.

A viszonyok rosszabbodásának kétféle okai vannak: természetes és mesterséges okok, előbbieket, melyek különösen abból állanak, hogy a külföld, főleg Amerika buzatermelése növekedett s minőségileg is valamelyest javult, nem

áll módunkban leküzdeni. A mesterséges okok pedig, minők a külföldön életbe léptetett, hihetetlenül olcsó szállítási díjszabások és a magyar liszt ellen folytatott hatályos agitációk, nincs elég erélyünk ellensúlyozni; közömbösen nézzük a rovásunkra lefolyó fejleményeket, amit nemcsak malmaink szenvednek meg, hanem szenved alatta egész közgazdaságunk.

Pedig éppen ezt az időszert legelső, fontosságra nézve legelőkelőbb iparágunkat kellene nagy előszeretettel dédelgetnünk. Minden egyébtől eltekintve, a malomipar lenne az a kapocs, mely egyetlen kommercialis és agrárius elemeket közelebb hozhatná a nemzetgazdaságunkra oly szükséges együttműködéshez. Mert a malom egyaránt szolgálja a kereskedők és mezőgazdák érdekeit. Vásárol gabonát, kereskedik liszttel, a gabona áralakulásaira csaknem döntő a befolyása s azért a buza-kereskedők, de legelső sorban a mezőgazdák is érdeklődésben állanak a malmokkal. Ha kevesebb lisztet adnak el a malmok, kevesebb buza és rozs is kell nekik, a gabona ára tehát csökken s a gazda kevesebbet kap terméseért.

Általános érdek ezek szerint, hogy malmaink minél több lisztet őröljenek. E helyett azonban azt látjuk, hogy a malmoknak mindig újból üzemredukciókhoz kell folyamodniuk, hogy össze ne halmozzák lisztkészleteiket. De ez a mostani lisztgazdálkodás (talán inkább garázdálkodás kellene mondanunk) természetes következménye. Ausztriában, nem is igen említve a magánosok igen heves agitációját, melyet a magyar liszt ellen folytatnak, már közhatalmi jellegű testületek is izgatnak, hogy a magyar lisztet bojkottálják. Ez a harc nem fájhatott volna el annyira, ha a hatóságok elnéző, sőt támogató magatartásával nem találkozunk.

Igy lehetséges aztán, hogy a magyarországi déli-vasútállomásokon — tekintettel a külföldi vasutak olcsóbb szállítási díjszabásaira — az osztrák liszt olcsóbb a magyaráll; vagyis beáll az az anomália, hogy hazánkban, ahol oly jó és szép lisztet állítanak elő, mint sehol másutt, osztrák lisztet fogyasztanak.

Itt már aztán tényleg ahhoz a ponthoz értünk, hogy a közömbösség bűn. Ezt tovább tényleg nézni nem szabad és végre is elmaradhatatlanoknak mutatkoznak oly intézkedések, melyek a magyar liszt elleni agitációknak és rendszabályoknak gátat vetnek.

Malomiparunk oly gazdasági erő, melyet

parlagon nem hevertethetünk, hanem annak mindenáron érvényt kell szerezniünk.

Reméljük, hogy ez előbb fog megtörténni, mint malomiparunk a tönk szélére jutott volna.

Ujdonságok.

— Rendkívüli megyegyűlés. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága július hó 7-én Szentesen rendkívüli közgyűlést tart. Ezt megelőzően, július hó 6-án délelőtt 10 órakor az állandó választmány ülésén, hogy a rendkívüli megyegyűlés tárgysorozatára kerülő ügyeket a közgyűlési tárgyalásra előkészítve, határozati javaslatokkal előtérte.

— Személyi hír. Koszorú Lajos, m. kir. állatorvos négy heti szabadságidejének letelte után, hivatalát e hó 1-én elfoglalta.

— Bucsú-estély. A járási főszolgabírói hivatalnál két éven keresztül nagy szakértelemmel és ügybuzgósággal működött dr. Dósa István közigazgatási gyakornokot főispán ur ő méltósága az elmúlt héten a vármegyei központba rendelte be. A községünkben általánosan igen kedvelt fiatal tisztviselő a mult kedden távozott újabb állomására. Elköltözésének előestéjét tisztviselőtársai és jóbarátai nagy ünneppé avatták föl a „Polgári Kör“ helyiségeiben, hol a társasvácsora alkalmával sok szomorú és derűs pohárköszöntő üdvözölte — „Hestukát“.

— Méhészeti oktatás. Kiszely Ede, az ismert nevű méhészeti szaktanár, mint egy tőle érkezett jelentés tudatja, folyó hó 8-án délután 3 órakor községünkbe érkezik s tanulságos méhészeti előadást fog tartani Bodnár Ferenc polgártársunk méhészetében. A mindenképpen tanulságos előadásra főlhívjuk méhészeink figyelmét. Kiszely innen Szegvárra utazik s ott e hó 11-én tart előadást.

— Szerencsétlenség a vásáron. Vasárnap délelőtt ideglázító esetnek voltak szemtanúi a vásárosok. Mihály Pál 19 éves szentesi legény kocsiával nem az erre kijelölt helyen telepedett meg, amire aztán figyelmeztették. A béres engedelmessé akarván a főlzólításnak, s a lovat befogva, a féknél akarta vezetni. A kocsirúdja azonban megütötte a lovat, amire az megbokrosodott. A szerencsétlen legényt, aki a lovak előtt állt, a rúd elütötte. Hanyatt vágódott. Előbb a ló, azután a kocsit szaladt rajta keresztül. Ugy szedték fel a jószívű emberek. Dr. Szóbel Lipót kertületi orvos részesítette az első segélyben a súlyosan megsérült fiatal legényt.

— És nem ment férjhez?
— Nem.
— Talán mindig is csak téged szeretett, Jan Climes. És lehet, hogy csak restelte bevallani. Megkérte-e valaha?
— Igen, kértem, hogy legyen a feleségem.
— És mit válaszolt rá?
— Azt, hogy nem teheti.
— Hát azt a festőt, aki itt lakott nálunk s akitől ő festeni tanult, azt is láttad Londonban?
— Igen, egyszer.
— Hát ő jól érzi magát?
— Épp azelőtt halt meg, hogy eljöttem onnan.
— Meghalt? Ne mondd, ne mondd! Ő oly csinos, fiatal és ügyes! Én, én még élek! És ő volt a kis lányom mestere. Ő tanította meg mindenre . . .
— Igen, ő tanította meg mindenre.
— Nem vette nagyon a szívére a halálát a kis leányom?
— Nem tudott róla.
— Hogy lehet az?
— Aludt, mikor eljöttem.
— És te nem akartad felköltetni?
— Én nem tudtam felköltetni.
— Milyen jó szíved van! Mert tudtad, hogy fájt volna neki jóbarátja halála, inkább bizonytalanságban hagyta. Beh kár is, hogy elment innen, azóta sohasem láttam? Pedig pontosan küldtem neki a házbérré válót és sohasem irt. Persze, a festészet nagyon elfoglalta. Azért akart

megtanulni, hogy öregségemre ő tartson el művészetével.

— Ezt az okot adta távozása kimagyarázásául?

— Igen. Hiszen rajzolni már mint gyermek is tudott. És mikor az a művész ur idejött, mindjárt tanulni kezdett. De ügyes ember is volt az a művész! Hogy tudott beszélni! Mint egy apostol. A kis leányomnak tágra nyílt a két fekete szeme, úgy nézett rá! Te Jan Climes, a legjobb tanuló voltál az egész faluban, de sohasem tudtál úgy beszélni mint ő.

— Nem. Én sohasem tudtam úgy beszélni, mint ő.

— Aztán a festő lefestette az ő napsugaras kicsi arcát, a fordított kosárral a fején s a képet „Almavirág“-nak nevezte. Ezentul már nem akart dolgozni a kis leányom. Csak a festő után volt egész nap és ő is mázolt, mázolt . . . Mikor pedig a festő elment, azt hittem, megszakad a kis szíve utána . . . Emlékszel, hogy vigasztalgtattuk?

De az ő feje tele volt mindenféle színes hóborral. És mi nem tehetünk ellene semmit, ugy-e?

— Nem. Semmit.

— De mi bajod neked, Jan Climes? Miért vagy oly sápadt.

— Hallod a szekérszörgést, öreg?

— Hallom. Hát aztán? Parasztok mennek a vásárra.

— Nem; értem jönnek. Isten veled öreg. Engem nem látsz többé.

— Ne siess úgy, Jan Climes. A barátaid várhatnak rád. Kik azok?

— Tonks szomszéd, a falusi rendőr és még kettő.

— Hívd be őket hozzám egy pohár alma-borral.

— Ők nem várhatnak.

— Jan Climes, miért ragadják úgy meg a csuklódat?

— Hogy bizonyosak legyenek fölöle, hogy velük megyek.

— Hová?

Jan Climes felállott a szekérbe s ajka szőlásra nyílt, de hang nem jött ki rajta.

— Ne menjetek még, Jan Climes, Jan, J . . . a . . . m.

De hangja elveszett a távolodó szekér zajában.

Seth Dell busan fordult a házikója felé.

— Jan Climes, Jan Climes, — motyogta szomorúan — miért nem vettél feleségül az én kis cigányleányomat, most már angyal arcú gyerekek lennének körülöttem . . . Nem bántam volna, ha letaposák fel is kedves virágágyamat, vagy ha éjszakára fel is vert volna a sirásuk . . .

De Jan Climes ezt már nem hallotta. Ott ült a szekér ülésén, mely a börtön felé vitte s bűnös kezét összefonta az ölében, míg ajka halk imát mormogott, hogy az Ur kegyelme mossa le róluk a vért . . .

— **Kinevezés.** Humay Gyula okl. tanító, polgári iskolai tanárjelölt, megboldogult plebánosunk unokaöccse, hosszas várakozás után megkapta az elemi iskolai tanítói dekrétumot gróf Károlyi Imre csongrádvármegyei uradalmába. A fiatal, képzett tanítónak szinte szívből gratulálunk.

— **Ármentesítő-társulati közgyűlés.** A körös-tisza-marosi ármentesítő társulat június hó 28-án Károlyi Imre gróf elnök akadályoztatása folytán — Kovács Sebestyén Aladár alelnök elnöklése mellett, Hódmező-Vásárhelyen rendkívüli közgyűlést tartott, melynek kétségtelenül legfontosabb tárgya a társulati védtöltések általános rekonstrukciójának ügye volt. Erre a nagy munkára mintegy 3 millió korona költség van előirányozva, melyet azonban a társulat vezetősége csak abban az esetben végeztet el, ha a kormánybiztosság óta a társulat autonóm jogkörében végzett összes munkálatokra fordított költségek, valamint ezen rekonstrukcionális költségek tekintetében is, az állammal szemben, a társulat részére, a törvényszabta pótlíkvidáció biztosítható. Fekete Márton társulati főigazgató bemutatja a pénzügyminiszter erre vonatkozó leiratát, mely a pótlíkvidálást kilátásba helyezi, valamint annak kimutatását is, hogy mely beruházások és mily összegben lennének a társulat javára beszámítandók. Miután pedig az eddig nem likvidált beruházások a 4 millió koronát meghaladják, az új töltésrekonstrukcióra meg alig 3 millió korona szükségeltetik, — a pótlíkvidációt a társulat részére biztosítva látja. Elnök előterjeszti a központi választmány idevonatkozó javaslatát, melynek elfogadásával a közgyűlés elhatározza, hogy előbb a kormánybiztosság idejében és azóta történt, még el nem számolt alapberuházásokra nézve kéri meg a pótlíkvidálást és ha azt a kormány elrendeli, — majd az őszi rendes közgyűlésen hoznak újabb határozatot a töltésrekonstrukcióra nézve. A rekonstrukciónál szükséges földterületeknek, a megalapított költség keretén belül, békés meg egyezés útján való megszerzésére azonban felhatalmazták az igazgatóságot. A társulati tisztviselők ötödéves korpótlékára nézve előterjesztett központi választmányi javaslatot a közgyűlés elfogadta.

— **Az adóreform.** A pénzügyminisztériumban most foglalkoznak az adóreformra vonatkozó adatok feldolgozásával. E nélkül nem lehet a kérdés rendezéséhez hozzáfogni. A tervezet már készen van úgy a földadóra, mint a többi adóra vonatkozólag, mely felöleli a progresszív adót, a másodosztályú keresetadó törlését, valamint a föld- és húsadó reformját. A pénzügyminiszter még ez év végén szándékozik benyújtani az adóreformra vonatkozó külön javaslatot.

— **Kanyaró-járvány.** Nagymágocs községben már két hónap óta folyton dühöng és még most a nagy melegek beálltával sem szünetel a kanyaró. Eddig már majdnem az összes 14 éven aluli gyermekek átszenvedték ezt a betegséget. Szerencsére azonban eddig életáldozattal nem járt. Gróf Károlyi Imre, a község nagybirtokosa, megakadályozandó a betegség elhurcolását, a községbe idegen embereket bebocsátani nem enged.

— **Fiú az apa ellen.** Csernák Lajos mindszenti munkásembernek is sok keserűséget okozott már a fia. Előbb csak ütötte, verte a bestiális természetű legény becsületben megöszült édesapját, de utóbb már kést emelt ellene, hogy lemészárolja. Vasárnap történt az eset. Csernák Ferenc, a fiú, délután a vásárban alaposan leitta magát. Vadul rontott szülei lakására. Az öreg Csernák, látva a veszedelmet, dorgálás helyett jámbor szavakkal csittitgatta a szilaj legényt. Ez azonban mitse használt, mert a fiú harcias álláspontba helyezkedett és erős mar-

kaival megragadta az öreget kegyetlenül. Majd a földhöz vágta és úgy gázolt rá. Amire édesapja sirni, jajgatni kezdett. Tehetetlenségében könyörgött, rimánkodott az öreg, hogy ne bántsa. A nagy jajgatásra többen a ház elé siettek. Berger kereskedő ép abban a pillanatban ért a szobába, amint az elvetemült fiú beledöfte kést az apja nyakába. A kés közvetlen a tüdőbe szolgáló ér mellett szaladt a húsba. A derék kereskedő nagynehezen kítuskolta a vérengző bestiát az udvarra, ahol földre teperte. Nemsokára aztán megérkeztek a csendőrök is, akiknek átadta Berger a furiában levő legényt. Csernák Ferencet egyelőre a községi kóterba helyezték el. De itt sem hült még le lázongó vére, mert hajnalra már a kályha körüli vasrácsot is kifeszítette és megrongálta. A szökési művelet nem sikerült. Apja nagy elkeseredésében gyufaoldatot ivott. Állapota azonban nem veszélyes, mert a gyors segély a komolyabb bajt elhárította.

— **Cigánybál.** A nyár nagyon unalmas a mi kis falusi életünkben, különösen azoknak, akiknek nem áll módjukban fürdőre, vagy egyéb kies nyaralóhelyre menekülni — szórakozás céljából. Panaszok hangzottak el itt-ott lanyos mamák körében, hogy még csak egy bállal sem vidíthatják föl a megszokott, hétköznapias kedélyüket. Most ezen a bajon akar segíteni Tisza Sándor zenekara, mivelhogy nekik is szörnyű baj, ha a szárazfát a szögre kell akasztani. Ők is panaszkodnak, hogy nincs kereset. Még annyi se, hogy a primásuk negyedévi díját ki tudják fizetni. Ugy okoskodtak, — és nagyon helyesen — derék muzsikusaink, hogy eme bajokon segítenek, ők rendeznek egy bálát. Nagyon sok szép új nótát tudnak és szeretnék bemutatni a nagyközönségnek. Aki érdeklődik a szép zene iránt és föl akarja elfásult kedélyét vidítani, az menjen el a bálba, mert jóra való zenészeink igazán megérdemlik a szíves pártfogást. A bál Keresztes Feri jóhírű vendéglőjében e hó 10-én tartatik meg.

— **Furfangos vallatás.** Nagy csapat gyerek került a községi bíró elé. Meztlábás, napsütött arcu suhanc valamennyi. Ott álltak szégyenkezve, lesütött szemmel. Mert hát szörnyű nagy volt a vád ellenük. Loptak. Cseresznyét, almát, barackot. Ahogy jött. De nem vallottak semmit se. Még talán erőszakkal se lehetett volna szavukat venni.

Végre Papp Mihály elküldte furfangos ötlete támadt.

Az enyveskező k s csapatból kört formált olyképpen, hogy mindegyik háttal volt egymásnak. Ezzel tehát lehetlenné volt téve a kacsintgatás és eféle tekintettel való beszéd.

Miután egy nagyot köhintett a tiszt es esküdt, méltóságát teljesen sétálta körül a bandát. Egy kéknadrágos, füstös gyerekné, azonban megállott.

— Fiam — szólt dörgedelmes hangon — itt nem lehet komédiázni. Ha nem vallasz, itt ma istenítélet lesz. Mondd meg tehát igazán, mennyi barackot loptál el a piktorék kertjéből?

Siri csönd.

Majd a másik gyerekekhez fordult, de ennek már a fülét is meghuzta.

— Hát te laci betyár, még azt a szép cseresznyefa-ágot is letörted ott a jegyzők szőleijében?

— Nem is láttam még cseresznyefa-ágot — felel a gyerek siránkozva.

— Nohát majd vallatok ti mindjárt! — fakadt ki dühösen az esküdt és akkorát köhintett, hogy még a föld asztalon levő feszület is megremegett.

Most furesa jelenet következett. A figyelem a tetőpontra hágott. Papp Mihály megnyomta a villamos csengő gombját, amely elkezdett harangozni, jelezve, hogy a végítélet eljött. Ezután nyugodt méltósággal elővette az iratok összeragasztásához használni szokott ostyákat és a gyerekek felé fordult.

— No fiaim, utoljára mondom, aki töredelmesen bevallja a bűnét, az az istentől kegyelemben részesül. Ime itt az áldozati ostya is. Neked pedig, Jóska — akinek a fülét előbb tintás kézzel meghuzta — már nem sok idő van hátra.

A gyerekek remegni kezdtek.

— Neked már a füled feketül, ami azt jelenti, hogy a halál órája elérkezett. A lélek kiröppen földi hüvelyéből, hogy odafönt adjon számat gonosz tetteidről.

A gyerekek kővé meredten néztek a Jóska. Annak a füle tényleg már nagyon fekete volt.

— Mihály bácsi, az isten áldja meg, elmondok én

mindent, — örvöngött egy kis nyurga fiú, aki eddig a legkonokabb volt valamennyi között — csak nekem kegyelmezzenek meg.

De vallott ott valamennyi. A fekete fülű is. Így aztán hamarosan kitudódott egy csomó apró bűnügy, ami — így gyümölcsérés idején — bizony gyakran elő szokott fordulni.

— **Aratás.** Beköszöntött a nagy mezei munka. Suhognak a pengék, aratnak, kaszálnak szép Magyarországon, ahol lesz mit aratni. Ez a legszebb munka; költészettel teljes, de a szegény embernek a legnehezebb is. — Ahogy június derekát átlépte, a nap még nem ébred s ott áll a sereg a vetéstáblák szélén. Kaszájuk felvillan, mint az ütközetbe induló huszárság, kivont fényes kardja. Az aratók után marokverő leányok, menyecskék csoportja. Arcukra mosolygást csókol im a hajnal s a feltámadt szellő, mely halkán száll, sugva, lopva megérinti, felszárítja veritéküket. Aratnak, kaszálnak. Percet sem mulasztva, feszülnek az izmok s mire a nap felkél, ott fekszenek sorban a sárga buzarendek. A sarlós leányok, menyecskék a drága buzatermést összehuzzák szépen marokszámba, hogyha eljön az új üde harmatával, erős karu férfi azokat kétébe kötözzé. S amíg foly a munka, a leány, a menyecske egy lopott pillanatban kék buzavirágot, meg piros pipacsot tűz fel a keblére s megszólal a dal is, a szép magyar nóta és elszáll határról-határra ezer-ezer ajkon:

Búza közé száll a dalos pacsirta,
Hogyha magát a magasban kisirta.

És peng a kasza, csendül a sarló, ütemet verve ki a nótához. Valami magasztos érzélem tölti el a földmives ember, az egyszerű paraszt szíve tájékát. Mint hogyha érezné, hogy ő most nem magáért, hanem a fogyasztó emberek ereért, vagy milliójáért végez nehéz munkát. — És kifeszül karja késő éjszakáig, amíg lehatnyatlik a nap véres koronája, amíg felkél a hold s ezer csillag küldi ezer ragyogását az elfáradt munkás verejtéktől fényes homlokára.

— **Előfizetési felhívás.** A Budapesten megjelenő „Hazánk“-ra 1904. július elsejével új előfizetés nyílik és amennyiben t. olvasóink nevezett lapot megakarják ismerni, forduljanak annak kiadóhivatalához (Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28 a.) aki készséggel küld mindenkinek 6 napon át ingyen mutatványszámot. A „Hazánk“-at Buday Barna szerkeszti és az egyedüli magyar agrárpolitikai napilap. Igazán ajánlhatjuk a „Hazánk“-at olvasóinknak, mert egyike a legjobban és legelőkeltebben szerkesztett magyar napilapoknak. A hazánk előfizetői vasárnaponként megkapják mellékletül a „Vasárnap“ című szépirodalmi mellékletet és a „Szövetkezés“ című gazdasági és szociálpolitikai folyóiratot. Előbbit Prém József, utóbbit Bernát István a Magyar Gazdaszövetség igazgatója szerkeszti. Az év végén pedig megkapja minden előfizető az „Agrár-Album“-ot, mely az elmúlt év agrár-eseményeinek hű tükrét képezi. A „Hazánk“ előfizetési ára negyedévre 7 korona. Tessék mutatványszámot kérni.

Közgazdaság.

Piaci árak Mindszenten.

— Diamant Vilmos irodájának jelentése. —

Búza	—	—	—	—	16:80—17:00
Kukorica	—	—	—	—	10:60—10:90
Árpa	—	—	—	—	11:40—11:80

Az árak koronaértékben métermázsánként értendők.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Oloszkai Horváth Antal.

Italmérő

kerestetik Robicsek Mór ujonan épült házában levő korcsmájába.

